

Interes za biblioterapiju kod studenata nastavničkoga smjera diplomskih studija na Odsjeku za kroatistiku u Rijeci

Banov, Estela; Rogina, Tajana; Sokač, Maja

Source / Izvornik: **Kroatologija : časopis za hrvatsku kulturu, 2021, 12, 89 - 100**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:186:142186>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-08**

Repository / Repozitorij:

[Repository of the University of Rijeka, Faculty of Humanities and Social Sciences - FHSSRI Repository](#)

Interes za biblioterapiju kod studenata nastavničkoga smjera diplomskih studija na Odsjeku za kroatistiku u Rijeci

Estela Banov¹, Tajana Rogina², Maja Sokač³

U radu je prikazan primjer iz nastavne prakse u procesu visokoškolskoga obrazovanja nastavnika Hrvatskoga jezika i mjesto Udruge studenata kroatistike *Idiom* u promociji biblioterapijskih postupaka u obrazovanju budućih nastavnika Hrvatskoga jezika. U okviru Nastavničkoga modula na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, 2014. godine osmišljen je i aktiviran izborni kolegij *Priča* i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, namijenjen studentima druge godine diplomskoga studija nastavničkoga smjera jednopredmetnoga i dvopredmetnoga studija Hrvatskog jezika i književnosti. Tijekom triju akademskih godina polaznici kolegija oblikovali su seminarske radove u kojima su obradili teme povezane sa sadržajem kolegija i izradili metodičke modele obrade literarnih tekstova pokazujući poseban interes za biblioterapijski pristup. Polaznici kolegija i članovi Udruge studenata kroatistike *Idiom* angažirali su se u procesu objavljivanja zbornika odabranih studentskih radova. U radu je opisan proces nastanka i sadržaj *Zbornika studentskih radova Priča i pričanje u*

-
- 1 Prof. dr. sc. Estela Banov, Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Odsjek za kroatistiku, Sveučilišna avenija 4, 51000 Rijeka. E-pošta: estela.banov@uniri.hr
 - 2 Tajana Rogina, univ. bacc. philol. croat. et philol. angl., Sveučilište u Rijeci, Filozofski fakultet, Sveučilišna avenija 4, 51000 Rijeka. E-pošta: tajana.rogina@gmail.com
 - 3 Maja Sokač, mag. educ. philol. croat., Srednja škola Duga Resa, Podbrežje 104 a, Ozalj. E-pošta: sokacmaja@gmail.com

nastavi objavljenoga kao 5. broj V. godišta časopisa ŠtoRIje koji izdaje Udruga studenata kroatistike *Idiom*.

Ključne riječi: Obrazovanje nastavnika Hrvatskoga jezika, metodičko osposobljavanje, ishodi učenja, biblioterapija, izdavačka djelatnost, studentske aktivnosti.

1. Uključivanje biblioterapije u obrazovanje nastavnika

Obrazovanje nastavnika Hrvatskoga jezika na Sveučilištu u Rijeci, Filozofskom fakultetu, provodi se kroz nastavne programe koje izvode djelatnici Odsjeka za kroatistiku u suradnji s djelatnicima drugih odsjeka Fakulteta. Studenti kroatistike tijekom studija stječu znanja i vještine iz filološke struke, ali i iz drugih društvenih i humanističkih disciplina koje im mogu pomoći u uspješnijem obavljanju odabranoga poziva. Za buduće je nastavnike Hrvatskoga jezika važno da već tijekom studija razvijaju sposobnosti i vještine poticanja kulture čitanja kako bi u svom budućem radu mogli kod učenika razvijati čitateljske navike. Obrazovanje nastavnika Hrvatskoga jezika podrazumijeva stjecanje znanja i vještina koje će polaznici studija moći primijeniti u osnovnoškolskoj i srednjoškolskoj nastavi te tako učenike potaknuti na čitanje i razviti pozitivan odnos prema književnim tekstovima. Studij hrvatskoga jezika i književnosti, koji priprema buduće profesore nastavnoga predmeta Hrvatskoga jezika, nakon bolonjske reforme na hrvatskim je sveučilištima podijeljen na preddiplomski i diplomski dio studija.

Tijekom pripreme za zanimanje nastavnika Hrvatskoga jezika, studenti su obvezni tijekom studija ostvariti najmanje 60 ECTS bodova u okviru Nastavničkoga modula unutar kojega stječu kompetencije potrebne za rad u nastavnim, ali i izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Studijski program Hrvatskoga jezika i književnosti koji se provodi na Sveučilištu u Rijeci, Filozofskom fakultetu, uključuje Nastavnički modul na diplomskoj razini studija, a obvezni i izborni kolegiji raspoređeni su kroz dvije godine te je njihovo izvođenje sinkronizirano s kolegijima filološke struke (područjem znanosti o jeziku i književnosti). Unutar Nastavničkoga modula objedinjeni su obvezni i izborni kolegiji koji polaznicima pružaju kompetencije nastavničke struke, a skupina nastavnih programa koje izvode djelatnici Odsjeka za kroatistiku namijenjena je primarno metodičkom osposobljavanju budućih nastavnika.

U veljači 2014. godine, Programsko vijeće Centra za obrazovanje nastavnika odobrilo je četrnaest novih programa izbornih predmeta

Nastavničkoga modula među kojima je bio i kolegij Priča i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, koji je osmislila Estela Banov. Predmet pripada skupini izbornih kolegija ponuđenih studentima 3. semestra nastavničkoga smjera diplomskoga studija na jednopredmetnom i dvopredmetnom studiju Hrvatskoga jezika i književnosti. Studentske su obveze na kolegiju raspoređene tako da nakon njihova izvršavanja studenti stječu 3 ECTS boda (ekvivalent za 84 sati aktivnosti u nastavi i samostalnoga ili grupnoga rada izvan nastave).

Cilj je kolegija bio pružiti studentima informacije o mogućnostima primjene priče (umjetničke, tradicionalne usmene bajke ili predaje, priče iz života) u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Tijekom nastave, studenti su se u teorijskom dijelu upoznali s interdisciplinarnim (književnoznanstvenim, metodičkim, psihološkim, pedagoškim, lingvističkim i antropološkim) teorijskim polazištima za razumijevanje, interpretaciju i primjenu kratkih narativnih tekstova u nastavi Hrvatskoga jezika i književnosti te u radu literarnih i dramskih društava, ali i s pojmovima biblioterapije i poetske terapije i njihovom primjenom u nastavi književnosti. Temeljni izvor za proučavanje ovoga segmenta bio je nedavno objavljeni priručnik Ivane Bašić *Biblioterapija i poetska terapija*.

Cilj praktičnoga dijela nastave na kolegiju bio je „razvijati komunikacijske i organizacijske sposobnosti studenata koje će im pomoći u samostalnom metodičkom osmišljavanju rada s pričama i primjeni pričanja u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima te u povezivanju škole i lokalne zajednice“ (Banov, 2014).

Nastavnim planom i programom planirani su sljedeći ishodi učenja:

1. Objasniti interdisciplinarna *teorijska polazišta* metodičke primjene priče u nastavnim i izvannastavnim aktivnostima.
2. Razlikovati obilježja procesa *primjene priče u osnovnoj i srednjoj školi* te u izvanškolskim aktivnostima.
3. Razumjeti *temelje terapeutskoga rada s pričama i pričanjem*.
4. Navesti i objasniti mogućnosti *primjene svakodnevne priče* u radu nastavnika Hrvatskoga jezika i književnosti.
5. *Praktično osmisliti primjenu priče* u ostvarivanju odgojnih i obrazovnih ciljeva nastave.

Kolegij se počeo izvoditi u jesen 2014. godine te ga je tijekom triju akademskih godina slušalo šezdesetak polaznika.

U okviru praktičnoga rada na kolegiju, polaznici su trebali izraditi seminarski rad čiji je sadržaj bio povezan s temom kolegija. Odabrani seminarski radovi mogli su uključiti temu iz nekoga od navedenih tematskih blokova:

- Obrada neke od nastavnih jedinica iz područja književnosti koja uključuje narativne književne tekstove (lektira).
- Primjena književnih djela s biblioterapijskim ciljem.
- Veze između procesa pripovijedanja i nastavnih aktivnosti.
- Prikazi stručnih tekstova koji su se bavili primjenom bajki i priča u radu s djecom.

Tijekom svih triju akademskih godina, polaznici kolegija pokazivali su najveći interes za teme koje su se bavile interpretacijom književnih djela povezanom s biblioterapijom.

2. Nastavnik materinskoga jezika i humanitarne aktivnosti u zajednici

Spoznaje vezane uz sadržaj kolegija neki su od studenata povezivali s drugim aktivnostima u koje su se uključivali. Prilikom osmišljavanja diplomskoga studija, studenti su dobili mogućnost da u njegovom posljednjem, četvrtom semestru zamijene 3 ECTS boda u kategoriji izbornih kolegija aktivnostima izvan studijskoga programa. Aktivnosti izvan studijskoga programa putem kojih je moguće steći dodatne kompetencije propisane su posebnim dokumentom Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci. Među takvim se aktivnostima nalazi i sudjelovanje u radu odgojno-obrazovnih institucija i organizacija civilnoga društva/udruga u lokalnoj zajednici kroz volonterski angažman. Studenti se rado uključuju u rad Strukovne udruge za promicanje dobiti djece *Portić* koja je postala poznata po provođenju projekta *Pripovjedač/ica priča u Dječjoj bolnici Kantrida*. Projekt se provodi od 2009. godine, a nakon trodnevne edukacije za volontere, popularne Tete i Barbe pričalice jednom tjedno posjećuju djecu u bolnici i čitaju im iz odabranih slikovnica. Dio polaznika kolegija *Priča* i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima bio je već ranije uključen u humanitarnu aktivnost Udruge *Portić*. Iskustvo volonterskoga humanitarnoga rada povezano sa znanjima i vještinama struke usvojenima u okviru visokoškolskoga obrazovanja utjecao je na visoku razinu motivacije i želje za stjecanjem novih spoznaja i primjenom već stečenih znanja u radu te su zahvaljujući tome, studenti s pozornošću slušali rezultate samostalnih istraživanja svojih kolega.

3. Djelovanje Udruge studenata kroatistike *Idiom*

Studentske udruge i druge studentske organizacije pridonose kvaliteti visokoškolskoga obrazovanja. Inicijativa studenata kroatistike za osnivanjem studentske udruge započela je u listopadu 2012. Potom je

organizirana Osnivačka skupština na kojoj je izabrano vodstvo Udruge, popisani su članovi te je prihvaćen Statut Udruge. Udruga studenata kroatistike *Idiom*, skraćeno USK *Idiom*, nastala je u sklopu Odsjeka za kroatistiku na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci i aktivno djeluje od siječnja 2013. Prva je predsjednica Udruge bila Iva Črnjar. Danas Udruga ima četrdesetak redovnih članova te nekoliko izvanrednih i počasnih.

Članovi Udruge žele promovirati hrvatski jezik i kulturu i prenijeti svoja znanja drugima. Udruga djeluje u skladu sa svojim ciljevima, a neki od važnijih su: širiti interes za kroatistiku među mladima i to okupljanjima u okviru Udruge ili pri školama i drugdje, pomoći studentima u ostvarivanju njihova napredovanja u istraživanju, proučavanju i bilo kakvom drugom sudjelovanju u domeni kroatistike, sudjelovati u organiziranju konferencija, simpozija, edukacija, predavanja, radionica, književnih večeri i terenskih nastava namijenjenih studentima i djelatnicima Odsjeka za kroatistiku Filozofskoga fakulteta u Rijeci, ali i široj studentskoj te općoj populaciji, doprinosti obilježavanju značajnih povijesnih, kulturnih te ostalih vrsta događaja i obljetnica na širem području djelovanja Udruge te surađivati s organizacijama koje promiču interese i dostojanstvo kroatistike kao znanosti, kao i s drugama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu na principu ravnopravnosti i punoga poštovanja međusobnih razlika i posebnosti.

Tijekom punih šest godina, djelovanje je Udruge vidljivo u velikome broju aktivnosti – provedeno je šezdesetak većih i manjih projekata. Među najistaknutijim projektima valja izdvojiti međunarodne konferencije koje se već petu godinu zaredom održavaju na Filozofskom fakultetu u Rijeci u organizaciji Udruge. *Jezik u (ne)književnim djelima* naslov je prve konferencije koja se održala u listopadu 2014. godine. *Pogledi na književne i jezične teme* naslov je druge konferencije održane u listopadu 2015. godine, a 2016. održana je treća konferencija pod naslovom *Književni i jezični dijalozi* koja je okupila dvadeset osam sudionika. Konferencija održana 2017. bila je posvećena temama iz kulture, baštine i zavičaja, a posljednja iz 2018. pod naslovom *Tragom starije hrvatske pisane riječi* temama iz starije hrvatske književnosti.

Članovi Udruge osmislili su i projekt *Opismeni me prije nove godine / Nove godine / Nove Godine*. U tri je godine provođenja, u projektu sudjelovalo nešto više od osamdeset studenata nekroatista, a u posljednjem su održanom projektu sudjelovali i srednjoškolci te građanstvo. Sudionici su projekta na predavanjima i radionicama mogli naučiti kako se pravopisno ispravno služiti hrvatskim standardnim jezikom, ali i kako napisati seminar, životopis ili molbu. Članovi su Udruge organizirali mnogobrojne književne večeri na radost samih članova i vjerne publike. Održane su, između ostalih,

sljedeće književne večeri: *Večer poezije Vesne Parun, Matoševa večer, Kamov u Tunelu, Bukowski u Cukarikafeu, Večer poljske poezije, Poezija po srijedi u Tunelu i Diko, čital bum ti kante*. Vrlo se uspješnom pokazala i večer pod naslovom *Riječke perspektive* koja, tijekom triju godina održavanja, studentima Sveučilišta u Rijeci omogućava da pred publikom prezentiraju svoje autorske kraće prozne i poetske radove te da ih objave u istoimenoj knjižici radova. Udruga organizira i razne zabavne događaje, među ostalima *pub*-kvizove i kroatističku verziju igre *Alias*.

Uz već navedene neke aktivnosti koje je dosad Udruga provela su: obilježavanje Dana hrvatskoga jezika u Salezijanskoj klasičnoj gimnaziji, radionice glagoljice za riječke osnovnoškolce, suradnja s Ogrankom Matice hrvatske u Rijeci u organizaciji predavanja za riječke srednjoškolce, lektura časopisa *Libra* Hrvatskoga kulturnoga kluba – Baden (Švicarska), lektura časopisa *Noumena* i *Klepsidra*, sudjelovanje u humanitarnim akcijama na Filozofskom fakultetu, suorganizacija božićne predstave s Riječkom kroatističkom školom, suorganizacija Riječkoga interdisciplinarnoga kongresa, suorganizacija radionice *Hrvatsko strukovno nazivlje* s Podružnicom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Rijeci, suorganizacija izrade plakata i izložbe *Zatreš li narodu jezik, zatro si narod* s Podružnicom Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje u Rijeci, suradnja s Lektoratom poljskoga jezika u pripremanju izložbe *Putevi do nezavisnosti*, suradnja sa Sveučilišnom knjižnicom u Rijeci, suorganizacija 3. međunarodne studentske konferencije *Kreativnost i stvaralaštvo u odgoju i obrazovanju* (Slavonski Brod) i brojne druge.

Udrugu u najvećoj mjeri podupiru Filozofski fakultet u Rijeci, Odsjek za kroatistiku, profesori s Odsjeka, Studentski kulturni Centar, Studentski zbor Sveučilišta u Rijeci i Zaklada Sveučilišta u Rijeci.

4. O nastajanju Zbornika studentskih radova *Priča i pričanje u nastavi*

Pokretanjem studentskoga časopisa ŠtoRIje 2014. Udruga *Idiom* željela je studentima kroatistike i srodnih disciplina dati priliku da svoje znanstveno-istraživačke, ali i autorske radove objave u časopisu. Dosad je objavljeno pet redovnih brojeva, a cilj je bio povezati se s ostalim studentima i profesorima Hrvatskoga jezika i književnosti, ali i svih drugih sastavnica Sveučilišta te potaknuti one koji se bave pisanjem vlastite proze i poezije ili pišu neke stručne odnosno znanstvene članke, povezane sa svim aspektima hrvatske ili neke druge filologije, književnosti i medijske kulture, da ih objave. Časopis je postigao međunarodni ugled, a u njemu su objavljeni radovi studenata iz Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije i Poljske.

Peti, ujedno i posljednji, broj ŠtoRIja donekle se razlikuje od prethodnih godišta po tome što je unutar njega objavljen *Zbornik studentskih radova Priča i pričanje u nastavi* koji su nastali u okviru kolegija Priča i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima čija je nositeljica dr. sc. Estela Banov, redovita profesorica na Odsjeku za kroatistiku Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Na inicijativu profesorice Estele Banov te u suradnji sa studentima i članovima Udruge studenata kroatistike *Idiom*, polaznici su kolegija željeli objediniti nastale seminarske radove u zbornik koji je zahvaljujući Zakladi Sveučilišta u Rijeci uspješno tiskan. Objavljivanju Zbornika prethodila je prijava projekta za Natječaj Zaklade Sveučilišta u Rijeci koja, između ostaloga, financijski podupire i rad studentskih udruga koje djeluju na Sveučilištu u Rijeci. Samo pisanje i realiziranje projekta ostalo je vrijedno iskustvo studentima koji su na taj način mogli pratiti proces nastajanja Zbornika radova. Projekt se temeljio na financijskoj potpori Zaklade za tiskanje 5. broja časopisa ŠtoRIja, odnosno *Zbornika studentskih radova Priča i pričanje u nastavi*.

Kolegij je sadržajno bio strukturiran u dvama dijelovima što je studentima pomoglo u izradi seminarskih radova. Prvi dio odnosio se na uključivanje interdisciplinarnih teorija društvenih i humanističkih područja. Drugi, praktični dio uključivao je izradu seminarskih radova prema zadanom okviru glavnih tema. Studenti su tako mogli birati između obrade narativnih djela (posebice lektirnih) s naglaskom na biblioterapijskom pristupu, uočavanja veza između pisanih i usmenih pripovjednih oblika ili su odlučili ponuditi prikaz stručne suvremene literature koja se, prije svega, bavi bajkama i pričama koje se koriste u radu s djecom. Tematski raznovrsno osmišljen kolegij studentima je postao poticaj za interdisciplinarni rad jer su u svome seminarskome radu morali koristiti literaturu metodike, psihologije, pedagogije, antropologije i teorije književnosti. Bila je to prilika za samostalno osmišljavanje metodičko oblikovanih nastavnih jedinica, promišljanje o povezivanju teorijskoga i praktičnoga dijela ili kritičko pristupanje suvremenoj literaturi. Način koncipiranja kolegija, ponuđen okvir tema seminarskih radova studentima su postali poticaj za primjenu dotadašnjih teorijskih znanja na konkretnom tekstu (prije svega proznom). Uočili su metodički i didaktički potencijal uključivanja priča i pričanja u svekolikom nastavnom procesu. Korelacijom različitih znanstvenih područja studenti su širili područja svojih interesa te dokazali kako je za kvalitetan rad s budućim učenicima potrebno uključivanje različitih teorijskih znanja, metoda i pristupa. Takva ideja u skladu je i s promišljanjima o

funkcioniranju suvremene nastave koja naglasak stavlja na integraciju, korelaciju, kreativnost te kritičko promišljanje.

Provedba je projekta, nakon ostvarenih financijskih sredstava na Natječaju, osmišljena u nekoliko faza. Prvi je korak bio zajednički sastanak članova Udruge s profesoricom Banov na kojem se formiralo Uredništvo *Zbornika radova Priča i pričanje u nastavi* koje su činili profesorica Estela Banov, tadašnja predsjednica Udruge Tajana Rogina i članice Udruge Marina Katić, Elena Salaj i Maja Sokač. Nakon toga, uslijedila je priprema i objava tehničkih smjernica za oblikovanje radova te samo prikupljanje radova. Pristigle radove pregledavali su članovi Uredništva Zbornika. Izabrani radove recenzirali su sveučilišni profesori, stručnjaci za područje metodike, a nakon lektoriranja, radovi su upućeni na grafičku pripremu i u tisak. Nakon tiskanja 5. broja ŠtoRIja, odnosno Zbornika radova, u organizaciji Uredništva, 11. siječnja 2019. godine održano je predstavljanje na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, na kojem su prisustvovala autorice radova objavljenih u Zborniku, dekanica Filozofskoga fakulteta, pročelnica Odsjeka za kroatistiku, profesori i profesorice s Odsjeka te studenti i članovi USK-a *Idiom*.

Jedan je od najvažnijih ciljeva projekta bio podizanje svijesti o važnosti bavljenja znanstvenoistraživačkom i stručnom djelatnošću u domeni nastavničkoga smjera. Autori tekstova u zborniku uložili su u pripremu radova za tisak dodatni napor te tako pokazali stručne i znanstvene kompetencije stečene tijekom studija. Časopis ŠtoRIje sa svojom višegodišnjom tradicijom pružio je autorima mogućnost da javno predstave rezultate svojih istraživanja, a objavljivanje Zbornika omogućilo je povratnu informaciju o njihovom radu. Samim time otvorio se put za daljnja istraživanja i primjenu u praksi.

Objavljivanjem Zbornika svi će sadašnji i budući polaznici kolegija dobiti uvid u druge radove, a samim time i poticaje i ideje za vlastita istraživanja. Ujedno će stečena znanja jednoga dana moći primijeniti u poučavanju budućih učenika. Pisanje ovakvih stručnih radova i objavljivanje rezultata znanstvenih istraživanja omogućava usavršavanje kompetencija budućih nastavnika Hrvatskoga jezika. Provođenje projekta dodatno je usavršilo njihovu stručnost, a očekuje se i povećani interes sudionika u poljima društvenih i humanističkih znanosti. Njegovanjem studentskoga aktivizma koji se, između ostaloga, očituje u pisanju i objavljivanju znanstvenih radova, promiče se široko i slobodno obrazovanje koje vodi intelektualnoj emancipaciji i usvajanju vrijednosti civilnoga društva. Naposljetku, radovi objavljeni u Zborniku doprinose javnome dobru i održivome razvoju društva jer su teme radova takve da u velikoj mjeri mogu ukazati na važnost

pripovijedanja priča djeci i to ne samo nastavnicima i odgajateljima već i roditeljima, bakama, djedovima...

5. Radovi okupljeni u *Zborniku Priča i pričanje u nastavi*

Zbornik studentskih radova Priča i pričanje u nastavi sadrži petnaest tekstova koji obrađuju teme povezane s primjenom pripovjednih književnih tekstova u nastavi književnosti i u izvannastavnim aktivnostima povezanim s djelatnošću nastavnika Hrvatskoga jezika. Radovi koji se bave mogućnostima uključivanja razvojne biblioterapije u nastavi Hrvatskoga jezika povezani su s primjerima obrade književnih tekstova u osnovnoj i srednjoj školi.

Marija Blažević povezala je spoznaje o emocionalnoj inteligenciji i prepoznavanju emocija te je osmislila nastavnu interpretaciju dječjega romana *Tiki traži Neznanca* Milivoja Matošeca koja među ishodima ima i cilj pomoći učenicima u suočavanju s razvojnim strahovima. Petra Vodarić autorica je teksta pod naslovom *Biblioterapija u nastavi književnosti: analiza romana Gumi-gumi Zorana Pongrašića*. Odabrani dječji roman opisuje suočavanje glavne junakinje s bolešću i problematizira strah od smrti te važnost komunikacije u procesu oporavka, a u osmišljavanju sata lektire autorica je nastojala kod učenika produbiti znanja o osjećajima i oblikovati sigurnu okolinu u kojoj je moguće izraziti vlastite stavove koji pročitani tekst povezuju s iskustvima iz života. Maja Sokač piše o potencijalu biblioterapijskoga pristupa u nastavi književnosti i oblikuje metodički primjer problemsko-stvaralačkoga pristupa romanu Silvije Šesto *Debela*. Nastavni je proces osmišljen uz primjenu grupnoga rada, a u dodatku su ponuđeni modeli nastavnih listića i osmišljena je izrada plakata kao rezultat suradničkoga procesa učenja. Elena Belec autorica je rada koji nudi model interpretacije romana Jasminke Tihi-Stepanić *Moja neprijateljica Ana*. U ponuđenoj se analizi problematizira uloga medija u oblikovanju vrijednosnoga sustava, ali i predrasuda o vanjskom izgledu. Samanta Jakus bavi se suvremenom dječjom fantastičnom prozom i na primjeru romana J. K. Rowling *Harry Potter i kamen mudraca* propituje interese djece za fantastične likove i događaje u popularnoj književnosti i filmu. Katarina Kranjčević u svom je radu analizirala klasičnu alegorijsku pripovijetku Antoineta de Saint-Exupéryja *Mali princ*. Autorica naglašava povezanost emocija koje junak pripovijetke vrjednuje – prijateljstva i ljubavi s osjećajem sreće, a interpretacija teksta na satu obrade lektire u osmom razredu polazi od simbola, alegorija i aforizama u djelu. O ranom razvoju djeteta i ulozi obitelji u razvoju kulture čitanja kod djece, piše Antonia Svetina. Povezujući spoznaje iz literature i primjere iz stvarnoga života, autorica

u svom radu ističe suradnju obitelji, društvene zajednice i škole u oblikovanju pozitivnoga odnosa prema knjizi i čitanju. Glorija Mavrinac opisuje biblioterapijski pristup u srednjoškolskoj nastavi povezan s analizom romana *Voljena* Tonija Morrisona. U završnom dijelu svoga rada opisala je i osobno volontersko iskustvo kao pripovjedačica priča na Odjelu za onkologiju Dječje bolnice na Kantridi. Jelena Bukovčan analizirala je roman Antona Ingoliča *Gimnazijalka* i u ponuđenoj interpretaciji izdvojila ulomke koji upućuju na proces identifikacije čitatelja s poetskim tekstom i primjene literature za samopomoć u razrješavanju osobnih dilema glavne junakinje. Dorothea Dumančić u radu *Svakodnevna priča u novinarstvu kao izvannastavnoj aktivnosti* upućuje na primjenu pričanja iz života u radu s učenicima te na mogućnosti istraživačkih radova učenika koji pozitivno vrjednuju zavičajnu baštinu. I Ana Marija Međimorec naglasila je pozitivan odnos prema tradiciji u radu pod naslovom *Mogućnost primjena priča o nadnaravnim bićima neumskog zaleđa i Podravine u nastavnom procesu*.

U zbornik su uvršteni i radovi u kojima su autorice prikazale neke od stručnih radova povezanih s psihoanalitičkim pristupom bajkama i pričama te s oblikovanjem terapijskih priča. Matea Krmpotić je u radu *Psihoanalitičko čitanje bajke Snjeguljica* komentirala spoznaje frejldovski usmjerenoga istraživača bajki braće Grimm Brune Bettelheima. Dorja Stupičić prikazala je nekoliko primjera terapijskih priča Gerlinde Ortner, a Elena Salaj u svom je tekstu ponudila analizu knjige *Bajke i priče za laku noć* autorice Susan Perrow. Rad Kristine Trupković prikazuje poglavlja knjige Josepha Campbella *Junak s tisuću lica* te propituje kako identifikacija s junakom književnoga teksta može pomoći čitatelju.

6. Kompetencije stečene radom na kolegiju i oblikovanju Zbornika studentskih radova

Stečene kompetencije u opisanim aktivnostima u okviru visokoškolske nastave i izvannastavnih aktivnosti u samostalnom radu i projektnim aktivnostima udruga nadilaze ciljeve i zadatke zacrtane nastavnim planom i programom kolegija. Povezivanjem nastavnih i izvannastavnih aktivnosti, rad na kolegiju Priča i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima, pridonio je razvoju i usavršavanju niza kompetencija relevantnih za rad nastavnika Hrvatskoga jezika. Vezano uz ključne kompetencije, kolegij i kasnije aktivnosti koje su bile povezane s prezentacijom radova poticao je većinu od njih:

- komunikaciju na materinskom jeziku (čitanje literature, prezentacija rezultata vlastitih istraživanja usmenim i pisanim jezičnim medijem, oblikovanje stručnoga rada, izrada projektne prijave),

- komunikaciju na stranom jeziku (dio ponuđene literature i *web* izvora),
- digitalne kompetencije (samostalno istraživanje, odabir književnih tekstova za analizu, izrada tekstualnih dokumenata i pratećih vizualnih materijala za prezentaciju radova, grafičku pripremu za tisak),
- kompetenciju učenja (samostalno proučavanje tiskanih i digitalnih izvora, suradničko učenje i vrjednovanje vršnjačkih uradaka, interdisciplinarno povezivanje filoloških, pedagoških i psiholoških znanja i vještina stečenih tijekom studija, praktično osmišljavanje interpretativnih modela odabranih književnih tekstova),
- društvene i građanske kompetencije (spremnost na suradnju u timu radi ostvarivanja zajedničkih ciljeva, razvijanje tolerancije, razvijanje empatije u radu s osobama s posebnim obrazovnim potrebama, spremnost za mobiliziranje stečenih znanja i vještina kroz rad udruga radi dobrobiti članova šire zajednice, usvajanje znanja vezanih uz javno publiciranje i promociju objavljenoga Zbornika),
- smisao za inicijativu i poduzetništvo (prepoznavanje mogućnosti profesionalne primjene usvojenih znanja i vještina, aktivnosti vezane uz prezentaciju radova u tiskanom obliku i projektnu djelatnost u pripremi zbornika) te
- kulturološku senzibilizaciju i izražavanje (prepoznavanje umjetničke vrijednosti odabranih narativnih književnih tekstova nacionalne i svjetske književnosti i njihova interpretativnoga potencijala te primjene u biblioterapijske svrhe).

Realiziran zbornik studentskih radova svjedoči o motivacijskom potencijalu narativnih tekstova, a objavljeni radovi o biblioterapijskom potencijalu niza umjetničkih tekstova primjerenih učenicima osnovne i srednje škole koji su polaznici izbornoga kolegija Priča i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima nastavničkoga smjera diplomskih studija na Odsjeku za kroatistiku prepoznali i primijenili oblikujući metodičke modele njihove interpretacije. Interakcija nastavnih i izvannastavnih aktivnosti te rada pojedinih polaznika u udrugama, poput Udruge studenata kroatistike *Idiom* i Udruge za promicanje dobrobiti djece *Portić*, omogućava praktičnu primjenu stečenih znanja i razvoj vještina ključnih za rad nastavnika Hrvatskoga jezika i njihov doprinos boljitku šire zajednice.

Literatura

Banov, Estela. 2014. Priča i pričanje u nastavnim, izvannastavnim i izvanškolskim aktivnostima. Studijski program diplomskog studija Sveučilišta u Rijeci. Hrvatski jezik i književnost (nastavnički

smjer). <https://www.ffri.uniri.hr/hr/fakultet-i-studiji/studijski-programi.html>.

Bašić, Ivana. 2011. Biblioterapija i poetska terapija: priručnik za početnike, Zagreb.

Preporuka 2010. Preporuka Europskog parlamenta i savjeta. Ključne kompetencije za cjeloživotno učenje – europski referentni okvir od 18. prosinca 2006., Metodika: časopis za teoriju i praksu metodikâ u predškolskom odgoju, školskoj i visokoškolskoj izobrazbi, Vol. 11 No. 20, str. 169–182.

Zbornik 2018. Zbornik studentskih radova Priča i pričanje u nastavi. Časopis Udruge studenata kroaistike Idiom. god. V. broj 5. Rijeka.

Students' Interest for Bibliotherapy in Graduate Study Programme (Teaching Track) at Department of Croatian Language and Literature in Rijeka

Summary

The paper gives an example of teaching practice in the process of higher education of Croatian language teachers and shows the role of the Croatian Studies Students' Association *Idiom* in the promotion of bibliotherapeutic methods in the education of future Croatian language teachers. Within the Teaching Module at the Department of Croatian Language and Literature at the Faculty of Humanities and Social Sciences, University of Rijeka, an elective course named *Story and Storytelling in Teaching, Out-of Curriculum and Out-of School Activities* was created. The course was activated for students of the second year of graduate study programme Croatian Language and Literature (single and double major – teaching track). During the three academic years, the course participants have written seminar papers in which they discussed course-related topics and developed methodical models for the analysis of literary texts, showing a special interest in the bibliotherapeutic approach. Course participants and *Idiom* members engaged themselves in the process of publishing the collection of selected student seminar papers. This paper presents the process of publishing the Collection of Papers named *Story and Storytelling in Teaching* (as the part of Croatian Studies Students' Association *Idiom* journal *ŠtoRije*) and its very content.

Key words: Croatian language teacher education, methodical training, learning outcomes, bibliotherapy, publishing, student activities.